

Ćwiczenia doskonalące wymowę samogłosek

Wymowa samogłosek z nadawaniem im właściwego kształtu

a, e, i, o, u, y, ę, ą.

ae – ae – ae – ae – ea – ea – ea – ea

ao – ao – ao – ao – oa – oa – oa – oa

au – au – au – au – ua – ua – ua – ua

ai – ai – ai – ai – ia – ia – ia – ia

ćwiczenie rozziwów

Typ **a – a**

Ta absolwentka, zła administracja, mała Agatka,

Zwyczajna asekuracja, szanowana adresatka, pewna analogia,

Nauka astronomii, koleżanka Ali, biała anielica, krótka analiza.

Znała angielski i uczyła go mojego Andrzejka.

Podlała astry i obcięła zeschnięte liście.

Taka analiza daje nadzwyczajne efekty.

Morze, morze, daj wody, komu wody, kogucikowi wody, bo kogucik leży koło drogi i ani tchnie.

Typ **o – a**

Solo altówki, koło altany, grono akacji, piękno azalii, równo adresować, to akord na akordeonie, na oknie, na obrazie, futro aksamitne, długo ale skutecznie, to i artyści, aktorzy i aktorki.

Teksty do ćwiczeń samogłosek

Gdym w toni,

Nikt dłoni

Mi nie poda;

Zawiodła

Mnie podła

Ludzka trzoda.

Bogaty

W utraty,

Cierpiąc srodze,

Krzyż przecie

Na grzbiecie

Nieść się godzę.

Choć zdrada

Cios zada

Zły i podły,
Z otuchą
W noc głuchą
Wznoszę modły.
Tak biedny
Niekiedy
Słodzi złuda:
W złej passie
Coś raz się
W końcu uda;
Ktoś, kogo
Świat wrogo
Nocą zgniata,
Nad ranem
Jest panem
Tego świata.

Świat

Nie ma ludzi ani zdarzeń – chodzą same koła
Białe koła –
Czarne koła – koła dookoła
Czyjeś ręce wyciągnięte – nogi chwiejne błędzą
I stąpają –
I szukają –
W wiecznych kołach błędzą
Wiry płaszczyzn zataczają kręgi nieskończone
Niosą głowy –
Trwożne twarze –
Światy nieskończone
Dziś zasypia w fałdach nocny – z nocy się wylęga
Nie ma granic świat i człowiek – ani nawet kamyk
Któż to rzucił –
W serce świata –
W ludzkie serce kamyk?
Idą ludzie i zdarzenia – wody wiecznej koła
Białe koła –
Czarne koła –
Koła dookoła.

Otchłań

Tumanią mię, tumanią
Rude oczy nad otchłanią –
Przykucnęła postać kusa

Z buzią
Papuzią mistrza Tytusa...
Hi – hi –
Nad
Otchłania...
Rozpruwa się rozpruwa
Burych chmur zaszuwa –
Wiatr –
Cisza –
Grzmot –
Gzyms błyskawicy
Siadł jasnolicy
Na rozpadlinach – i mamy...
Strach – gra - -
Gra kolorami tęczowego oka...
Hi – hi –
Głos proroka...
Mowy rozpowiada
Kaskada –
Co spada –
I brylanci się –
I galanci się –
Paw pysznopióry –
Kaskada –
Co spada
Z góry – w staw...

Oknem wyglądało

Oknem wyglądało
Stawało przed bramą,
Wracało –
Zawsze samo...
Szło przed siebie w wiosenną, rozwichrzoną słońce,
Co pachnie jak gwoździk chiński i olbrzymi, i co się każdemu należy.
Chodziło, szukało,
Na jarmarki się pchało, na targi patrzyło z wieży,
Wracało –
Nagle znalazło w tłumie wargi.
Przywarło,
Upadło, znieruchomiało.

Siódme niebo

Zima była, gdy wysiadłem z autobusu
I rzuciłem się w twoje ramiona,
I twych włosów, twych wieczornych włosów
Ogarnęła mnie moc niezmożona.
Ty jesteś najpiękniejsze zwierzęta, włosy twoje o świcie są modre,
Tyś wysoka jak światła na okrętach
Do oddechu twojego się modłę.
Tobiem wszystkie zbudował instrumenty,
Wszystkie owoce zniósł, wszystkie kwiaty,
Ciebie ścigam przez wszystkie firmamenty,
Wszystkie światy, wszystkie klimaty.
Zadzwoniły zausznice z miedzi,
Zadzwoniły jak dzwony Bizancjum,
Wicher śnieżny za oknem zabredził
Nad Grenoblą, nad górzystą Francją...